

kiekvienu asmeniniu reikalau; ~~idejų~~ išitikinimų ir sąžiningų laisvę - kiekviens gali pateikti savo pasauliožinį ("atsi-
sikai nesutinku su jūsų nuomone, bet kovosiu ligi gyvenimo
galo, tad jūs pastirodytumėte eigs teisus "Volfrenas"); ~~idejų~~
propaganda.

- Literatūroje atsiplindėjo kritikas požiūris į titrų ir ūkieji
teatraliai. XVIII a.^{pranc. pur} Tragedija tebelaikoma svarbiausiu
lit. žanru, tebenduojamai antikiniai, istoriniai suvaidintai. Bet
atsiplindi naujos idėjos: smertiamas despotizmas ir tironi-
ja, ginama sąžinė ir išitikinimų laisvo. Išivyraviantys
prozos žanrai: romanai, dialogai, phozini drama.

Grožinėj prozoai atsiakoma istorinių ir heroinių siužė-
tų, vaizduojama: būtis, tėvų ir vaikų santykiai, pop-
rociai, lyomoj santykiai. ♀

- Pranc. rašytojų (Voltero, D. Diderio) ryški antiklerika-
linis ir antireliginių tema. Dž. Swiftas sukūrė ryškiausią
politines visuom. satyros puz., alegorinių fantastinių
romana "Gulliverio kelionės". Prozos heroinas „trečio
lyomo“ atstovas (D. Defo „Robinsonas Krueas“, H. Fyt-
dingas „Pamestinto Temo Dženso istorija“, Šiloris „Klar-
ta ir melis“); iškeliamas dėarbtumas, doruma, pastangos
ginti ^{savuteises} berniuką.

- Ryškios didabcines tendencijos (monologai).
- Volteras: „Zayra“, „Cesario mirtis“, „Mahometas“, „Hendada“, „Orleano mergelė“, „Kandidatas“, „Zodigas“
- sentimentalizmas. Jausmai yra svarbiausia žmogaus dvarei
^(po to Pranc.) vertybė. Sent. priimiausia radoji Anglijos lit. Būdingi jaunimo he-
mojai, rašytojai atrigrežia į vidinį pasaulį, santykius tarp gaudento
(D. Defo „Robinsonas Krueas“). Sentm. lit. būdingas liūdėjys,
elegiškos nuotaikos, politinis į opmąstymą.
- Išigali dienoraštio, laiko, meningo formos romanai. Ž. J. Ruso
„Emilio“, „Julija, arba naėjosi Eliza“, „Išpažintis“

Johanas Wolfgangas Goetė (1749-1832)

- Goetė jaunystėje buvo susijęs su „audros ir veržimosi“ lit.
(taip pat aukštinami jausmai). Aukštingų idealas - neimintainis,
maistinas „genijus“. Žymiausi judejimo atstovai: Klingeris,
Lencas, Biurgenis, Helderis („Tautų balsai olinose“)
- Goetė gimė Frankfurte prie Naino. Pirmugiu „audrin-
guoju“ tūrybos laikotarpio paruošė du seikiminges
kiuinius: istorinę drąmą „Secas Jon Berlichingenas“
ir romana „Jaunojo Vesterio kancios“. Goetė dirbdavo

mas pas Karali Augustą po truputį ēmė atsisakyti audringųjų idėjų, pradėjo galvoti taip tikrovę gėlėtų pastabysti įvairiomis įnietimo reformomis.

• Antroju Vėimaro klasicizmo laikotarpiu sukurti kūriniai: romanas „Vilhelmas Heisteris“, tragedija „Faustas“.

„Faustas“ - filosofinė tragedija, kurioje herozius vaizduojamas ^{ne tik} kaip asmenybė, bet kaip daleli viso žmonijos istorinio proceso. Daug diemessi skiriama herozui vidiniams išgyvenimams, jie sietinami, miestams, filosofiniams, moksliniams, socialiniems problemoms. Dramatinė jėampa lemia konfliktas tarp skirtingų idėjų, principų, nepasitenkinimas tuo, kas pasiekta, troškimas vis darito nauja.

• Gėtė ~~–~~ Filosofinė tragedijoje autorius neverčia vietas oī laiko dešinių, veikimo vieta - visa Visata. Kūrinys dviejų dalių (pirm. - 25 scenos; ant. - 5 veiksmų). Vienas svarbiausiu Gėtės meninio vaizdavimo principų - kontrastas. Jis parodo, kad jėgų kontrasta - būtinis gyvenimo dezinis. Jų sąveika skatina žmonijos raidą.

• Faustas – aprakstėtes, išsimokslines, bet užmogi

• Faustas yra aprakstėtes, išsimokslines, bet jis lūdina tai, jog savo žiniomis ju negali padeti žmonijai. Nuticus ir pripelkės daktaro kambarys tarsi simbolizuoją pasenus, neteisyliską mokslo, nevedantį žmonijos į priekį. Faustas nori patinti žmoguškosios būties pilnatažių paciūs žemuočiausių interesus, ir aukščiausių, kiliančių polekius.

• Hefistofelis yra priešingybė Fausto personažui. Jis grįžovimo, neigimo diwasia, nematanti gyvenimo prasmės („Ats viską neigiu - neigiu atvirai), ja gyvenime jam svabdiausia paženkrimas.

• Gėtė parodo, kad abu jegos - kuriavimo ir greiaunantių amojų - reikalingos žmonijai, taip Hefistofelis reikalingas Faustui, einančiam išskojimų keliu. Norint keurti nauja, reikia šalinti pasenusius reiškinius. Hefistofelis skubios kritikos mintys leidžia Faustui geriau supokti gyvenimo reiškinius.

• Pirmasis veiksmingas Fausto išgyvenimas - meilė Margarita: ūj jausmas pavairduotas lyriškai, raiytojais svablu pat jausmo išgyvenimas. Margarita kūrinio eigoje tampa meilės oī gėjio simboliu, tūrybinio įkvėpimo ir diuinio tobulumo žaltiniu. Faustas su ja nepasiileka,

nes jo netentinėje jis renori, kad jo ieškojimai baigtisi.

- Antroje dalyje Faustas persikelia į platus erdvus, kelią ja pas imperatorių (toje xengė Gėtė parodo valdanciųjų sluoksnį tuščiama), *susitinka su Elena (nėlioje jie santuoka išyra ir Elena pradžingsta beribiję endreje), Po susitikimo su Elena Faustas pasikeičia. Herojės įveikia savo individualizmą ir imasi kurti „didingo planą“. Faustas atsigrežia į gamtą. Vystant veiksmui nėl suskamba mintis, jog žmogus neturi sustoti, patikrinti tuo, kas pasiekta. Nuo latiniškos veiksmos yra jo gyvenimo pagrindas. Faustas mirsta suvokęs, kad jo gyvenimas praejo ne veltui, nes tai buvo nuolatinis siekimas, ieškojimas, kūrybinė veikla.

Herojaus kelias buvo nlenys, pilnas nurivylimus, skausmingos patirties. Be to, jis pats klypdavo, būdavo neteisingas, negailestingas. Fausto - mastancios, išrankčios asmenybės kelias simboliuoją žmonijos raidą.

- Gėtės žmonijos raidos vaizdaviniui būdingas įvairiomis meninių vaizdų derinys. Tačiau, nors xaiytojo fantazija begalo laži, bet bet niekada neturėjekstama nuo žmogžių interesei, pagrindines tragedijos minties - gamta ir žmogus nepaliaujama pinta.

• Gėtė „Faustą“ rašė 60 metų, remesi vokiečių literatūra, antika,

Klasės darbas (literatūra)

2012-01-20

J. V. Gėtės filosofinė tragedija, Faustas"

Klasės darbas (literatūra)

2012-01-29

prigintinės lygubies akcentavimas

1) [Salygintas baudžiavos vertinimas] (viena pagr. švietimo epochos idėjų skelbia, jog iš priginties nėra žmonės lygius. Ši idėja akcentuojama iš K. H. Donelaitės „Ketuvose“. Autorius nurodo kūrynyje išskoko socialinio teisingumo, lygubies idėjas, jis kritikuoja ponus, išnaudojančius būrus. Ši socialinė nelygybė vertinama taip nesigama gyvenimo tvarka; „visi giminės vienodi, su tais pačiais gebėjimais, ir tarp vaikų nėra jutio kilmis nulento skirtumo“:

„Poniški vaikai, su būriukais suriseidę,

Kartais boliškai puirus knapšytančiu žiopso,

Ir taip viens, kaip kita, nėkus be rosumo pliuota.“

2) pasakojimo didaktikumas (kūrynyje dažnai sunto-